

ಸಮುದ್ರ ಮಧ್ಯನ

ವ್ಯಾಸನವನ್ನೂ ವಚ್ಚುವಾಗಿಸಬಹುದು

‘ದಿಜಿಟಲ್ ವ್ಯಾಸ; ನಿನ್ನ ನೀನು ಮರೆತೇನು ಸುಖಿದೆ?’ (ಪ.27 ಮತ್ತು ಮೇ.04, ನೇಮಿಚಂದ್ರ) ಎರಡು ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಲೇಖನ ಅತ್ಯಂತ ಸಕಾಲೀಕವಾಗಿತ್ತು. ತಂತ್ರಜ್ಞನ ಮುಂದುವರೆದೆಲ್ಲಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಖ್ಯಗಳು ಆಶಾದಾಯಿಕವಾಗಿದ್ದರೂ, ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅತಿಯಾದ ಅವಲಂಬನೆಯು ಅನೇಕ ಅಡ್ಡ ಪರಿಷಾಮಗಳೊಂದಿಗೆ ದೇಹಕಾಲಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತರುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೂ ಪರಿಹಾರವಿರುವಂತೆ ಡಿಜಿಟಲ್ ವ್ಯಾಸನವನ್ನು ತಹಬಿಗೆ ಹೇಗೆಲ್ಲ ತರುಹುದು ಎನ್ನುವ ಕುರಿತು ನೈಜ ಚಿಕ್ಕಣಗಳೊಂದಿಗೆ ಲೇಖಿಕರು ವಿವರಿಸಿರುವುದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಪ್ರಶಂಸನೀಯ.

—ಡಾ. ದೀಪಾ ಎಂ.ಬಿ.,
ಚಂಗಳೂರು

ಪ್ರಭಾವಕಾರಿ ಲೇಖನ

ದಿಜಿಟಲ್ ವ್ಯಾಸನದ ಕುರಿತ ಲೇಖನ

ಪ್ರಭಾವ ಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಇನ್‌ಪ್ರೋ ಉತ್ತಮ ಲೇಖನಗಳು ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳಲಿ. ‘ಮಹ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಗಳ ಪ್ರಭಾವದ ಕುರಿತು’ ಇದೆ ರೀತಿಯ ವಿಶ್ವತ ಲೇಖನ ಪ್ರಕಟವಾಗಿ. ಇದರಿಂದ ತುಂಬಾ ಜನರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ.

—ಆರ್. ರಘು, ಉಡ್ಡಳಾ

ದೊಂಬರಾಟದ ನೇನ್ಪು

‘ವಥು ಕಾಂಕೋಲ್ ವರ ಶಾರಿಬ್’ (ಮೇ.04, ಪ್ರಕಾಶ ಕಂಡಕೂರ) ಲೇಖನ ಸೋಗಾರಿದೆ. ಪ್ರಶ್ನರ ಜಾತೀಯಲ್ಲಿ ಕೋತಿ ಆಡಿಸುವಾತನ ವಥು ನೋಡುವ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಚಿತ್ರಗಳು ಕೂಡ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ನಾವು ಸಣಿವರಿದ್ದಾಗ ದೊಂಬರಾಟದವರು, ಕೋತಿ ಆಡಿಸುವವರು ಮನೆ ಒಳ ಬರುತ್ತೆ ಇದ್ದರು, ಅದರಲ್ಲೂ ಬೇಸಿಗೆ ರಜಿಯಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದರು.

ಆಗ ನಮ್ಮ ಬಡಾವಣೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ರಸ್ತೆ ಕೂಡ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ದೊಂಬರಾಟದವರು ಕಂಬ ನೇಪ್ಪಿ ಹಗ್ಗ ಕಟ್ಟಿ ಅಟ ಶುರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಗ್ಗದ ಮೇಲೆ ಮಹ್ಕಳು ನಡೆಯುವುದು, ಕೋತಿ ಆಡಿಸುವುದು, ಕುಣತೆ ಇವಲ್ಲಾ ನಮಗೆ ದೊಡ್ಡ ಮನರಂಜನೆ. ಸುಮಾರು ಎರಡು ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಈ ಅಟಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಕೋತಿಗಳ ಮದುವೆ ಕೂಡ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ದೊಡ್ಡವರು ಚಿಕ್ಕವರೆನ್ನದೆ ಎಲ್ಲರೂ ಅಟ ನೋಡಲು ಸೇರುತ್ತಿದ್ದರು.

ನೈಜ ಶಿಕ್ಷಣದತ್ತ ಗಮನ ಹರಿಸಲಿ

‘ಹೋಸ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ’ (ಮೇ. 4, ಗುರುರಾಜ್ ಎಸ್. ದಾವಣಗೌರ್) ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಬರಹಗಳು, ಚಕ್ರೀಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಇದರ ತಿರುಳನ್ನು ಲೇಖಿಕ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದ್ದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರದಿಯ ರೂಪಾರಿ ಕಸ್ತೂರಿ ರಂಗನ್ ಅವರು ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ಒಬ್ಬ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ವಿಚಾಳನಿ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ವಿಚಾಳನಿ ಅವೇ ಹೋರತು, ಶಿಕ್ಷಣತಳ ಅಲ್ಲ. ಇವರ ಜಾಣವನ್ವಾಧರಿಸಿ ರೂಪಗೊಂಡ ನೀತಿ ಏಮ್ಮೆ ಸಮಂಜಸ ಎಂಬುದು ಪ್ರಶ್ನ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಪರಿಸರಗಳಿಂದ ಸಹಜವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿರುವ ಭಾವಾಸಂಪತ್ತನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ‘ಹೋಶಿನೀ’ ಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸಿದಂತಿದೆ. ಭಾವಾವಿರೋಧಿಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ಈ ವರದಿಗೆ ಬೆಲೆ ಕೊಡದೆ ನೈಜ ಶಿಕ್ಷಣದತ್ತ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕಿದೆ.

—ಹೋರಿಯಾಲ ದೊರೆಸ್ತುಮಿ, ಮೈಸೂರು

ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ

‘ಹೋಸ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ’ ಲೇಖನ ಅನೇಕ ಅನುಮಾನಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ. ತರಬೇತಿ ಪಡೆದ ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೊರತೆ ಹೆಚ್ಚಿರುವಾಗ ನೀತಿಯ ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎದುರಾಯಿತು. 9 ಮತ್ತು 10 ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಎಂಟೊಂಪು ವಿವರಿಸಣಾಗಳನ್ನು ಓದುವುದು ಸುಲಭವೇ? ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಇದೊಂದು ಸುದೀರ್ಘ ಹಾಗೂ ಮಾಹಿತಿಪೂರ್ಣ ಲೇಖನ. ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಲೇಖನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಾಗಿದೆ.

—ಜ್ಯೋತಿ ಹೆಚ್

ಸೂಕ್ತ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

ಈ ಲೇಖನ ಮಾಹಿತಿಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಯ ಕುರಿತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದೆ. ನೀತಿಯ ಆಶಯ, ಅದರ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಿರುವ ತೊಡರುಗಳನ್ನು ವಿಶದವಾಗಿ ತರೆದಿಟ್ಟಿದೆ. ನೀತಿಯ ಕರಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿ ಅಂಶವನ್ನು ಲೇಖಿಕರು ಸರಳವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

— ಶಾಲಿನಿ ಚಂದನ್, ಹುಬ್ಬಳಿ

ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಭರಪೂರ ಮನರಂಜನೆ. ಕಡೆಗೆ ಆ ಕುಣಸುವಾತನಿಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಕಾಸು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಆಟ ಆಡಿಸುವವರೂ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಅವರೂಪದ ವಿದ್ಯಮಾನವನ್ನು ಮೂಲಕ ನನ್ನ ಬಾಲ್ಯದ ದಿನಗಳನ್ನು ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು.

—ಎಸ್.ವಿ. ಗೋಪಾಲ್ ರಾವ್

ಚಂದಾಳ ಕುರಿತು ಚಿಂದಿದ ಲೇಖನ

‘ಚಿಂದಿದ ಚಂದಾಳ’ (ಮೇ. 04, ಗುರುರಾಜ್ ಎಸ್. ದಾವಣಗೌರ್) ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಬರಹಗಳು, ಚಕ್ರೀಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಇದರ ತಿರುಳನ್ನು ಲೇಖಿಕ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದ್ದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರದಿಯ ರೂಪಾರಿ ಕಸ್ತೂರಿ ರಂಗನ್ ಅವರು ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ಒಬ್ಬ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ವಿಚಾಳನಿ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ವಿಚಾಳನಿ ಅವೇ ಹೋರತು, ಶಿಕ್ಷಣತಳ ಅಲ್ಲ. ಇವರ ಜಾಣವನ್ವಾಧರಿಸಿ ರೂಪಗೊಂಡ ನೀತಿ ಏಮ್ಮೆ ಸಮಂಜಸ ಎಂಬುದು ಪ್ರಶ್ನ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಪರಿಸರಗಳಿಂದ ಸಹಜವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿರುವ ಭಾವಾಸಂಪತ್ತನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ‘ಹೋಶಿನೀ’ ಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸಿದಂತಿದೆ. ಭಾವಾವಿರೋಧಿಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ಈ ವರದಿಗೆ ಬೆಲೆ ಕೊಡದೆ ನೈಜ ಶಿಕ್ಷಣದತ್ತ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕಿದೆ.

— ಎಣಣಾ ಆರ್. ಚಂಗಳೂರು

ಮನಮುಟ್ಟವ ಪದರುಗಳೆಂಬುದು

‘ಪದರಗಳು’ ಧಾರಾವಾಹಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಮನೋಜ್ ವಾಣಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಢೆ ಮೂಡಿರುತ್ತಿರುವುದು ಆಸ್ಕಿದಾಯಿಕವಾಗಿದೆ. ನಿವೇದಿತಾಳ ಮನದಾಳದ ಪದರಗಳು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ನಿರೂಪಿತವಾಗುತ್ತಿವೆ. ವಿವೇಕಾನಂದ ಕಾಮತ್ ಅವರು ಧಾರಾವಾಹಿಯನ್ನು ಮನಮುಟ್ಟವಂತೆ ನಿರೂಪಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

—ನಂದಿತಾ ಎಂ., ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು

ಕನ್ನಡದ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಮರ್ತ

‘ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿನ ಕನ್ನಡತಾಣ ಜಂಗಮವಾಡಿ ಮರ್ತ’ (ಮೇ.04, ಡಿ.ಜಿ. ಮಲ್ಲಿಕಾಜುನ್) ಪ್ರವಾಸ ಲೇಖನ ಅಪರಾಪದ್ದಾಗಿದೆ. ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಇರುವುದು ಕಂಡು ಸಂತಸವಾಯಿತು. ಇತಿಹಾಸದ ದಾಖಿಲೆ ಮಾಹಿತಿಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ. ಜಾಣನೇರವಾಗಿರುವ ಜಂಗಮವಾಡಿ ಮರ್ತದಲ್ಲಿ ಅಮೂಲ್ಯ ಗ್ರಂಥಾಲಯ, ಗುರುಕುಲ ಇರುವುದು ವಿಶೇಷವಾಗಿತ್ತು.

— ಮಹೇಶ್ ಎಂ., ಮೈಸೂರು

ತಿದ್ದುಪಡಿ

‘ಹೋಸ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ; ಆಕಾಶದಮ್ಮ ಅವಕಾಶಿ ಹಾರಲು ಉಂಟಿ ರೆಕ್ಕೆ?’ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಬಾರಿ ಹೋಸ ಪರ್ಯಾಪ್ತಸ್ಕ ರೂಪಿಸಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರಲ್ಲ ಪರ್ಯಾಪ್ತ ರಚನೆ 1875 ಎಂದಾಗಿದೆ. ಅದು 1975 ಎಂದಾಗಬೇಕಿತ್ತು.

—ಸಂ

ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿ

ರಚನಾತ್ಮಕ ಟೀಕೆ-ಪ್ರೇರಣಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾಗತ. ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿ ಚೆಟ್ಟುಕು, ಬುರುಕಾಗಿರಲೆ. ಇ-ಮೇಲ್: feedback@sudha.co.in